

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Сергій ПЕТРОВ

«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(вибіркова)

(нормативна/вибіркова)

Публічна політика та врядування

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Адміністративний менеджмент

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти магістр

Факультет (інститут) Навчально-науковий інститут педагогіки,
психології, менеджменту та освіти дорослих

(назва факультету(інституту), для здобувачів вищої освіти якого викладається дисципліна)

Харків – 2023 рік

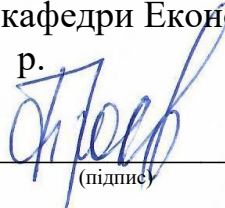
Робоча програма навчальної дисципліни «Публічна політика та врядування» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма «Адміністративний менеджмент», рівень вищої освіти – другий (магістерський), ступінь вищої освіти – магістр.

«30» червня 2023 р. – 11 с.

Розробники: Олена Кір'ян, к.екон.н., доц. кафедри економіки та менеджменту

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри Економіки та менеджменту
Протокол № 20 від « 30 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри

Вікторія ПРОХОРОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

« 30 » червня 2023 року

Ухвалено Науково-методичною радою УІПА

Протокол № 6 від 30 червня 2023 р.

« 30 » червня 2023 р.

Голова

Наталія БРЮХАНОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
Кількість кредитів ЄКТС 3,0 кредити	<i>Статус дисципліни</i> – нормативна					
Загальна кількість годин 90 годин	<i>Розподіл годин за формами організації освітнього процесу</i>					
	Навчальні заняття	Самостійна робота	Практична підготовка	Контрольні заходи	Всього	
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	30	60	не передбачено	іспит	90	
	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>					
	6	84	не передбачено	іспит	90	
	<i>Розподіл годин за типами навчальних занять</i>					
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Курсова робота	Індивідуальні	Всього за типами навчальних занять
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	12	18	не передбачено	не передбачено	не передбачено	30
<i>Заочна форма здобуття освіти</i>						
4	2	не передбачено	не передбачено	не передбачено	6	
Мова навчання	Українська					

2. Мета, завдання та передумови вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Публічна політика та врядування» є сприяння оволодінню студентами основних концепцій і методів державної політики та управлінської діяльності; формування у студентів цілісного уявлення про сучасні механізми державного впливу на найважливіші сфери суспільного життя, а також про проблеми взаємодії суспільства і держави; озброєння студентів знаннями про публічну політику та врядування в умовах трансформаційних процесів в Україні. Її реалізація забезпечить набуття таких компетентностей:

загальних:

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології

фахових:

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

Основними завданнями у процесі вивчення навчальної дисципліни є:

- отримання студентами базових знань про теоретичні засади публічної політики та врядування як наукової і навчальної дисципліни;
- оволодіння категоріально-понятійним апаратом в області публічної політики та врядування;
- вивчення реальних механізмів здійснення публічної політики;
- розгляд ролі та функцій основних державних організацій в суспільній системі;
- знайомство з різними видами і напрямками публічної політики в сучасних умовах;
- отримання навичок самостійного аналізу публічної політики та врядування.

Пререквізити – Законодавча основа адміністративного менеджменту, Система публічного адміністрування, Механізми та технологій публічного управління та адміністрування та ін.

Постреквізити – Стратегічні напрями розвитку електронного врядування, виконання випускної кваліфікаційної роботи.

3. Результати навчання

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу

публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

PH02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

PH06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально- організаційних структур.

PH07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

PH10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Якісні критерії оцінювання результатів навчання
90-100 балів («Відмінно») A	Здобувач/здобувачка демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, засвоєно матеріал в повному обсязі, вміє його застосовувати для вирішення практичних питань. Володіє термінами, логічно та послідовно викладає матеріал.
74-89 бали («Добре») B	Здобувач/здобувачка демонструє достатньо високий рівень володіння теоретичним матеріалом, але допускає окремі незначні помилки при логічному викладенні матеріалу, що, тим не менш, дозволяє вільно користуватися надбаними навичками на практиці, приймати відповідні рішення. Завдання-рішення приймаються з незначними помилками
74-89 бали («Добре») C	Здобувач/здобувачка демонструє достатньо високий рівень володіння теоретичним матеріалом, але допускає окремі помилки при логічному викладенні матеріалу, що, тим не менш, дозволяє вільно користуватися надбаними навичками на практиці, приймати відповідні рішення. Завдання-рішення приймаються з незначними помилками.
64-73 бали («Задовільно») D	Здобувач/здобувачка демонструє засвоєння теоретичного матеріалу, але має неточності в розумінні окремих тем та питань, що ускладнює пошук вірних відповідей при прийнятті рішень-завдань. Допускає окремі помилки у визначені термінів.
60-63 балів («Задовільно») E	Здобувач/здобувачка демонструє мінімальний рівень володіння як теоретичним матеріалом, так і практичними навичками. Допускає окремі помилки у визначені термінів. Але прийняття рішень здійснює у вірному напрямку, з окремими помилками.
35-59 балів («Незадовільно») FX	Здобувач/здобувачка демонструє засвоєння більше половини теоретичного матеріалу, набуті окремі навички його практичного застосування, але не достатньо для прийняття відповідних рішень з поставлених питань, помилки в термінах.
1-34 бал («Незадовільно») F	Теоретичний зміст курсу не засвоєно, практичні навички відсутні.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Форма контролю	Вид завдання	Засоби діагностики
1. Демонстрація усних навичок володіння матеріалом	Усна доповідь	Публічний виступ на практичному занятті
	Участь в експрес-опитуванні	Коротка відповідь під час обговорення теми на лекційних й практичних заняттях
2. Виконання практичних завдань	Виконання завдань (вправ)	Підготовленість домашніх завдань (усна або письмова, дослідження теоретичного матеріалу до початку заняття))
		Обов'язковий виступ, публічний захист завдань
		Активність в ході виконання завдань (вправ) на занятті
		Участь в обговоренні питань практичного заняття
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти	Тестове завдання	Виконання тестових завдань до кожної теми на сайті дистанційної освіти
4. Виконання додаткових активностей	Наукове завдання	Підготовка самостійно наукового матеріалу (з подальшим оприлюдненням)
5. Складання письмового іспиту	Відкриті запитання, навчальні ситуації	Письмова робота в аудиторії / он-лайн

6. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи публічної політики та врядування

Тема 1. Основи публічної політики

Поняття публічної політики і його інтерпретації. Актори публічної політики: органи державної влади, політичні партії, бізнес-корпорації і їх асоціації, неурядові організації, ЗМІ, експертне співтовариство, міжнародні організації та фонди. Необхідність обліку впливу кримінальних угруповань. Необхідні і достатні умови для участі недержавних структур в публічній політиці. Облік впливу політичного режиму. Політичний режим і державна влада. Авторитарні типи державного управління. Демократичний тип державного управління. Форми і моделі взаємодії державної влади і структур громадянського суспільства. Критерії ефективності публічної політики.

Тема 2. Політичні інститути та процеси прийняття політичних рішень

Політика як суспільне явище. Суспільно-політична взаємодія суб'єктів політичного процесу. Форми політичної діяльності. Політична участь. Класифікація політичної участі.

Цілі та засоби публічно-управлінської діяльності. Політична система як система управління публічними справами. Структура політичної системи. Суб'єктно-об'єктні відносини. Типи політичних систем. Політичний режим та його структура. Типи політичних режимів. Відносини між державою і партіями. Відносини між партійними лідерами і партійною елітою. Відносини держави і груп тиску.

Процес прийняття рішення. Механізм вироблення та ухвалення управлінського

рішення. Роль моделювання в процесі прийняття рішення. Модель формування політико-управлінського рішення. Організація процесу виконання політичних рішень. Функції: мотивування, регулювання, планування, організування, контролювання, координування. Формулювання конкретних завдань на основі прийнятого рішення. Вибір цільової функції. Виконання поставлених завдань. Звітування діяльності. Вироблення та реалізація рішень у сфері державно-владних відносин. Класифікація політичних рішень. Програмування політичних дій. Політичний документ.

Тема 3 . Електронне урядування та електронна демократія

Розвиток електронного урядування. Пріоритетні напрямки розвитку е-урядування в Україні. Організаційне забезпечення е-урядування в Україні. Забезпечення електронної взаємодії інформаційних систем органів влади. Національна програма інформатизації. Завдання органів влади щодо інформаційної сфери. Впровадження загальнодержавного електронного документообігу. Правове забезпечення е-урядування в Україні.

Загальна структура нормативно-правової бази. Інформаційна безпека в е-урядуванні. Стратегія інформаційної безпеки в інформаційній сфері. Становлення електронної демократії. Доступ до публічної інформації. Зміцнення довіри в публічному середовищі. Місце України в глобальній інформаційній спільноті. Міжнародне співробітництво у сфері інформатизації.

Змістовий модуль 2. Врядування «на місцях»

Тема 4. Політика регіонального розвитку

Поняття та сутність місцевого самоврядування. Специфіка місцевого самоврядування в контексті публічної влади. Концепції місцевого самоврядування. Основні сутнісні ознаки та базові принципи місцевого самоврядування. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування: елементний склад та функції. Компетенції органів місцевого самоврядування та їх повноваження. Відповідальність органів місцевого самоврядування. Специфіка феномену спроможності територіальних громад. Механізми формування спроможних територіальних громад в сучасній Україні. Політика об'єднання та співробітництва територіальних громад. Алгоритми формування спроможних територіальних громад.

Тема 5. Представницька влада

Пряма та представницька демократія. Парламентаризм як засіб розвитку демократії. Витоки, встановлення та розвиток представницької влади в Україні. Політичні реформи в Україні кінця ХХ - початку ХХІ ст. та метаморфози сучасного вітчизняного парламентаризму. Парламентське право. Парламентські процедури та законотворчий процес. Парламентська коаліція та опозиція

Тема 6. Політико-правові основи участі громадян у публічній політиці

Інструменти волевиявлення громадян. Законодавче регулювання участі громадян у публічній політиці та можливості залучення громадян до прийняття політичних рішень. Консультації з громадськістю з питань формування та реалізації публічної політики. Гарантії залучення громадян до процесів регуляторної діяльності держави. Звернення громадян.

7. Розподіл годин навчальних занять за темами курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість один											
	ДФЗО						ЗФЗО					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи публічної політики та врядування												
Тема 1. Основи публічної політики	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 2. Політичні інститути та процеси прийняття політичних рішень	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 3 . Електронне урядування та електронна демократія	14	2	2	-	-	10	15	-	1	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6	-	-	30	45	2	1	-	-	42
Змістовий модуль 2. Врядування «на місцях»												
Тема 4. Політика регіонального розвитку	16	2	4	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 5. Представницька влада	16	2	4	-	-	10	15	-	1	-	-	14
Тема 6. Політико-правові основи участі громадян у публічній політиці	16	2	4	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	48	6	12	-	-	30	45	2	1	-	-	42
Усього годин	90	12	18	-	-	60	90	4	2	-	-	84

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено планом

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Тема 1. Основи публічної політики	2	-
2.	Тема 2. Політичні інститути та процеси прийняття політичних рішень	2	-
3.	Тема 3 . Електронне урядування та електронна демократія	2	1
4.	Тема 4. Політика регіонального розвитку	4	-
5.	Тема 5. Представницька влада	4	1
6.	Тема 6. Політико-правові основи участі громадян у публічній політиці	4	-
Усього		18	2

10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Форми організації самостійної роботи	Форми виконання самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
<i>Підготовка до лекції та практичного / лабораторного заняття</i>	Опрацювання конспекту лекцій (робочого зошиту), джерел навчальної інформації (навчальної літератури) за темою та додаткової літератури (6 лекцій по 2 години / 2 лекції по 4 години)	12	8
	Підготовка до практичних занять шляхом вивчення літератури й конспекту (робочого зошиту), виконання завдань у робочих зошитах (9 занять по 2 години / 1 заняття 6 годин)	18	6
	Тестування за тематикою курсу	3	3
	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел при підготовці до тестування	12	24
	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел при підготовці до контрольних заходів	10	42
<i>Опрацювання додаткового навантаження</i>	Робота над науковим завданням	5	-
ВСЬОГО:		60	84

11. Індивідуальні завдання

Відповідно до робочого навчального плану передбачено виконання есе.

12. Освітні технології та методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

Під час викладання дисципліни «Стратегічні напрями розвитку електронного врядування» використовуються три групи методів :

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних інформаційних систем і технологій у фінансах, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв'язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми.

13. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль – виконання завдань (вправ), виступ, публічний захист виконаних завдань, усне опитування, тестування, експрес-опитування.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумкове складання екзамену

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти та обладнання, необхідне для вивчення навчальної дисципліни

Використання проєктора. Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

15. Рекомендовані джерела інформації Методичне забезпечення

1. Публічна політика та врядування: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОС «магістр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 281 Публічне управління та адміністрування (Адміністративний менеджмент)/ Укр. інж.-пед. акад., Каф. економіки та менеджменту. упоряд.: О. І. Кір'ян; Харків: УПА, 2023. 52 с.
2. Публічна політика та врядування : метод. вказівки до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти ОС «магістр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 281 Публічне управління та адміністрування (Адміністративний менеджмент) / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.: В. М. Проценко, О. І. Кір'ян. Харків : УПА, 2024. 16 с.
3. Публічна політика та врядування: метод. вказівки до організації та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОС «магістр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 281 Публічне управління та адміністрування (Адміністративний менеджмент)/ О. І. Кір'ян : Укр. інж.-пед. акад., Каф. економіки та менеджменту. Харків: УПА, 2023. 16 с.

Рекомендована література

1. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навч. посібник. Мелітополь: ТОВ "Колор-Принт", 2020. 203 с.
2. Гайдученко С.О. Електронне урядування : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 54 с.
3. Докаш В.І. Конфліктологія та медіація: навч. 2-ге. вид., доп. і перероб.

- Львів: Новий Світ-2000, 2021. 249 с.
4. Долженков О.О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності: навч. посібник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 215 с.
  5. Дубов Д.В., Дубова С.В. Основи електронного урядування: навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ: Центр навч. літ., 2021. 176 с.
  6. Жаворонок А.В. Податковий менеджмент: конспект лекцій. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. 110 с.
  7. Козловцева В.А. Комунікації в публічному управлінні: конспект лекцій. Одеса : ОДЕУ, 2020. 196 с.
  8. Мамонтова Е.В., Краснопольська Т.М. Публічна політика: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Фенікс, 2020. 84 с.
  9. Тихонова Д.С. Управління процесом надання адміністративних послуг в Україні: монографія. Харків: Оберіг, 2020. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада. Офіційний веб-портал. <https://rada.gov.ua/>
2. Електронні петиції. Офіційне інтернет-представництво Президента України. <https://petition.president.gov.ua/>
3. Он-лайн сервіс державних послуг ДІЯ <https://plan2.diia.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства та комітету цифрової трансформації <https://thedigital.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/>
6. Сайт Програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» <https://egap.in.ua/>
7. Пенсійний фонд України. Інформаційна сторінка вебпорталу <https://www.pfu.gov.ua/>
8. Портал електронних послуг пенсійного фонду України <https://portal.pfu.gov.ua/>
9. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. <https://www.president.gov.ua/>
10. Урядовий портал КМУ. <https://www.kmu.gov.ua/>
11. Про електронні документи та електронний документообіг. Закон України від 22.05.2003 № 851-IV зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
12. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги. Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>
13. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження КМУ від 08.11.2017 № 797-р зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#n13>
14. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні. Розпорядження КМУ від 16.11.2016 № 918-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80#n8>